

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/86/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117213213
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117213213.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. Y., narodená XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov - matka: M. Z., narodená XX.X.XXXX, bytom G. XX, J., otec: A. Y., narodený XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, D., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 22P/44/2017-247 zo dňa 18. júna 2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletú S. s účinnosťou od 17.5.2017 zo sumy 49,79 eura na sumu 80 eur mesačne, s tým, že výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.). Vo zvyšku návrh zamietol (výrok II). Zmenil tým rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8C/194/2005-35 zo dňa 18.5.2006 v časti výživného na maloletú S. (výrok III). Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 17.5.2017 do 30.6.2018 vo výške 404,50 eura otcovi povolil splácať v splátkach vo výške 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky v lehote splatnosti sa stáva zročným celý dlh (výrok IV). O trovách konania účastníkov rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok V). O trovách konania štátu rozhodol tak, že o týchto trovách bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (výrok VI).

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v ďalšom texte "Zákon o rodine"). Vecne dôvodil tým, že matka maloletej sa návrhom doručeným dňa 17.5.2017 domáhala zvýšenia výživného na maloletú S. zo sumy 50 eur na sumu 180 eur mesačne, pretože maloletá už navštevuje 5. ročník základnej školy, s čím sú spojené náklady na školské potreby, ošatenie, školskú jedáleň. Maloletej boli diagnostikované poruchy učenia a odporúčané doučovanie, má tiež skoliózu, problémy so zrakom a ortopéd jej odporúča plávanie a jazdu na koni. Matka je evidovaná na úrade práce, nedarí sa jej nájsť si zamestnanie, jej príjmom sú len rodinné prídavky a výživné, ktoré nepostačujú na krytie požadovaných potrieb dieťaťa. Otec nesúhlasil s návrhom na zvýšenie výživného. Uviedol, že má v starostlivosti sestru maloletej K. Y., narodenú X.XX.XXXX, ktorá je žiačkou 8. triedy a je aj otcom maloletého A. Z. Y., narodeného X.X.XXXX, ktorý je v jeho starostlivosti. S matkou maloletých dcér sa dohodli, že si navzájom výživné zvyšovať nebudú, preto sa zvýšenia výživného na K. nedomáhal. K. má tiež skoliózu chrbtice, problémy s lonovou kosťou, jazvy na čele od havárie, v dôsledku čoho musí dochádzať na brúsenie do A., pričom celkové náklady

na ňu predstavujú cca 195 eur mesačne. Náklady na maloletého A. Z. sú cca 160 eur mesačne. Otec ako invalidný dôchodca nedokáže pokryť všetky náklady na K. a syna a niekedy je nútený požičať si od rodičov. Návrh matky považoval za účelový, nakoľko je zdravá a vydatá, manžel matky by mal tiež prispievať na výživu maloletej S.. Matka žije v nadštandardnom 4-izbovom byte a nie je v hmotnej núdzi.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že výživné na maloletú S. bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 8C/194/2005-35 zo dňa 18.5.2006, kedy bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletej a maloletá S. ako i maloletá K. boli zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom výživné na maloletú S. bolo určené v sume 1.500,- Sk (49,79 eura). V tom čase príjem matky pozostával z rodičovského príspevku 4.230 Sk a z prídavkov na maloleté 540 Sk, celkom vo výške 4.770 Sk (158,33 eura). Otec bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 4.350 Sk a mal tiež príjem z práce pre svojho otca cca 2.250 Sk, celkom 6.600 Sk (219 eur). V čase vyhlásenia uvedeného rozsudku nemali rodičia okrem maloletých S. a K. iné vyživovacie povinnosti, maloletá S. mala v čase rozhodnutia 1 rok. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/301/2010-12 zo dňa 1.12.2010 bola maloletá K. zverená do osobnej starostlivosti otca, pričom v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Čadca č.k. 5P/22/2013-67 zo dňa 10.6.2013 na ňu matka platí výživné v sume 50 eur mesačne k rukám otca.

4. Z výsluchu matky súd prvej inštancie zistil, že otec maloletej platí pravidelne výživné v sume 50 eur, okrem tejto sumy neplatí nič navyše. Pokiaľ ide o výdaje na druhú dcéru K., ona výdaje navyše nehradí, nemá z čoho. Od 27.6.2016 je nezamestnaná, predtým bola na predĺženej rodičovskej dovolenke, išla z materskej na materskú. Naposledy pracovala pred narodením prvej dcéry, v roku 2002 u bývalého svokra ako administratívna pracovníčka, mala príjem 600 - 700 Sk mesačne. Má bakalárske vzdelanie, študovala sociálnu prácu, je vyučená predavačka, má nadstavbu s maturitou v odbore prevádzka obchodu, prax v podstate nemá. Matka tiež uviedla, že má poškodenú krčnú medzistavcovú platničku, nemôže preto pracovať v závode. Hľadala si takú prácu, aby sa mohla starať o 7 ročného syna, zatiaľ sa jej vhodnú prácu nájsť nedarí. Manžel matky je zamestnaný ako K., jeho čistý mesačný príjem je okolo 1.000 eur mesačne. Maloletá S. má skoliózu, nosí okuliare, zhoršil sa jej zrak, mala by sa venovať plávaniu. Chodí alergológovi, robí sa jej atopický ekzém. Mala by nosiť ortopedické topánky. Výdavky na bývanie matka uviedla vo výške cca 160 eur na byt, bývajú štyria v domácnosti. Na doučovanie dáva 40 eur mesačne. Lieky na alergiu pre maloletú sú cca 4 eurá. Má tiež výdavky na knihy do školy.

5. Z výsluchu otca súd prvej inštancie zistil, že okrem maloletých S. a K. má ďalšieho syna, ktorého má vo svojej osobnej starostlivosti. Jeho matke (s ktorou nežije v spoločnej domácnosti) bolo uložené platiť výživné vo výške 50 eur, táto však výživné neplatí, má množstvo exekúcií. Otec žije v spoločnej domácnosti so starými rodičmi, s dcérou a so synom. K svojim majetkovým pomerom uviedol, že jeho príjem predstavuje invalidný dôchodok vo výške 216,20 eura, finančne mu pomáhajú rodičia a starí rodičia, rodičia mu prispievajú okolo 200 - 300 eur. Spoločnosť MŽ - M., s.r.o., ktorej je jediným spoločníkom a konateľom, je v mínuse, spoločnosť sa zaoberá stavebnou činnosťou. Zo spoločnosti T. I. M. s.r.o. kde je spoločníkom a konateľom spolu s ďalšími dvomi osobami, nemá žiadny príjem. Otec ďalej uviedol, že má nádor v hlave a zatiaľ nevie, o čo ide, má kratšiu nohu, nemôže dlho stáť, sedieť, dvíhať ťažké veci, robiť na svetle, čiže nemôže pracovať niekde v závode. Nikto ho nechce zamestnať kvôli zdravotnému stavu, operovali ho 4-krát, stále chodí do nemocnice v X., na CT a röntgeny. Dcéra K., ktorá mu bola zverená do osobnej starostlivosti, má problémy s chrbticou, má skoliózu, kvôli čomu museli chodiť do I.. K. má jazvy po celom čele, čo rieši u kožných lekárov. V decembri 2014 bola účastníčkou nehody spolu s matkou, mala zlomenú lonovú kosť.

6. Súd prvej inštancie vypočul maloletú S., v tom čase žiačku šiesteho ročníka základnej školy a zistil, že maloletá čas trávi tak, že je na telefóne alebo sa učí, krúžky nemá. S otcom bola naposledy jeden mesiac cez letné prázdniny. Boli na dovolenke v Chorvátsku, dovolenku platil otec a potom bola u babky. Keď ide za otcom, tak si veci musí priniesť so sebou, on jej peniaze nedá, aj keď si vypýta.

7. Opatrovník maloletej v konaní uviedol, že zvýšenie výživného je v prospech maloletého dieťaťa.

8. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú zo sumy 49,79 eura mesačne na sumu 80 eur mesačne odo dňa podania návrhu, t.j. od 17.5.2017. Pri rozhodovaní o zmene výživného porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia, pričom zisťoval, či sa okolnosti zmenili podstatne a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá

privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Súd dospel k záveru, že od ostatnej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 8C/194/2005-35 zo dňa 18.5.2006 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane oboch rodičov (nové vyživovacie povinnosti), najmä však na strane maloletej (uplynulá doba 11 rokov, zhoršený zdravotný stav maloletej, jej nástup na druhý stupeň základnej školy) a táto zmena odôvodňuje potrebu zvýšenia vyživovacej povinnosti otca.

9. K zmene pomerov na strane maloletej prišlo najmä z dôvodu uplynutia 11 rokov (v čase podania návrhu) od času ostatnej úpravy, keď v čase ostatného rozhodnutia mala 1 rok, v čase predmetného rozhodnutia mala 13 rokov, z doččaťa vyrástla na mladé dievča, čomu zodpovedá i zvýšenie jej odôvodnených výdavkov na stravu, oblečenie a hygienu. Súd prvej inštancie mal preukázané, že u maloletej sú okrem bežných výdavkov odôvodnené i výdavky na doučovanie, keď podľa správ zo dňa 21.11.2017 je u nej potrebný individuálny prístup, od posledného rozhodnutia jej tiež bola diagnostikovaná skolióza, ktorá odôvodňuje zvýšené výdavky na plávanie za účelom terapie, maloletá má aj výdavky na okuliare. Súd tak za odôvodnené výdavky maloletej považuje pravidelné výdavky vo výške celkom mesačne 251 eur (strava mimo školy 3,50 eur/ deň, t.j. 105 eur, strava škola 20 eur, bývanie v prepočte na maloletú 40 eur (matkou udávaných 160 eur / 4 osoby v domácnosti matky), oblečenie 30 eur, školské pomôcky 10 eur, hygiena 10 eur, lieky na alergiu 4 eurá, poplatok na ZRPŠ a triedny fond v prepočte na mesiac 2 eurá (25 eur/12), plávanie 10 eur, doučovanie 20 eur. Súd prvej inštancie neuznal výdavok uvádzaný matkou na doučovanie vo výške 40 eur, ktorý nijako nepreukázala, pričom má za to, že primeraná suma na platené doučovanie vzhľadom na problémy maloletej popri doučovaní zo strany rodiča je vo výške maximálne 20 eur mesačne. Okrem uvedených pravidelných výdavkov má maloletá tiež občasné výdavky na kúpu okuliarov (27 eur). Pri ustálení uvedenej výšky pravidelných výdavkov maloletej na sumu 251 eur mesačne, mal súd prvej inštancie za to, že v záujme zabezpečenia potrebnej výživy maloletej je, aby sa otec podieľal na výživnom v miere väčšej ako v sume 49,79 eura mesačne, považoval teda za dôvodné výšku výživného zvýšiť.

10. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že matka maloletej bola v čase od podania návrhu až do rozhodnutia súdu evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny J. ako uchádzač o zamestnanie. Jej príjem predstavovali prídavky na maloleté deti v sume celkom 47,04 eura, do júla 2016 bola poberateľkou rodičovského príspevku v sume 203,20 eura na maloletého B. Z.. Oproti stavu v čase predchádzajúceho rozhodnutia sa jej pomery zmenili tak, že sa dňa 12.1.2008 vydala a pribudla jej vyživovacia povinnosť voči maloletému B. Z., narodenému XX.X.XXXX. Jej pomery sa zmenili aj v tom smere, že maloletá K. Y. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a jej bolo určené prispievať na výživu maloletej K. sumou 50 eur mesačne. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojím manželom a dvoma deťmi v byte, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve matky a jej manžela. Vlastní tiež chatu s pozemkom v D. A. Manžel matky mal od januára 2017 do marca 2018 priemerný mesačný príjem v čistom cca 1.190 eur. Matka v priebehu konania uvádzala, že sa pokúša si hľadať zamestnanie, dôvodila, že potrebuje prácu najlepšie v štátnej správe, ktorá jej umožní starať sa o maloletého syna a domácnosť. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že ako otec, tak i matka musia vynaložiť všetko potrebné a nevyhnutné úsilie, aby svojim maloletým deťom zabezpečili potrebnú výživu, pričom u matky ako mladej zdravej ženy, súd považuje uchádzanie sa o zamestnanie v ňou preukázanom rozsahu za dobu konania v trvaní cca 1 roka za nedostatočné, aby mohol ustáliť, že matka z objektívnych príčin nepracuje. Súd prvej inštancie poukázal na ponuky práce zo stránky profesia.sk s tým, že ak sa matke nedarí sa zamestnať v oblasti štátnej správy, je potrebné, aby využila i iné možnosti trhu práce, napr. intenzívnejšie hľadala zamestnanie ako predavačka (v ktorej oblasti má i vzdelanie), ktorých pracovných ponúk je na trhu práce v J. v súčasnosti značné množstvo. Súd prvej inštancie pri určení možností a schopností matky vychádzal z výšky priemernej čistej mesačnej mzdy v odbore predavač za rok 2016 (potvrdenej štatistickým úradom), ktorá bola vo výške 532 eur, ktorú mzdu je matka podľa názoru súdu prvej inštancie schopná dosahovať, a to už berúc do úvahy matkou uvádzané zdravotné problémy v podobe poškodenia platničky, pre ktoré nemôže pracovať vo výrobe. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že pomery matky sa od posledného rozhodnutia zlepšili, keď predtým mala v starostlivosti ako matka samoživiteľka dve maloleté deti, pričom jej príjem pozostával iba z rodičovského príspevku a prídavkov na deti, teraz je vydatá, jej manžel má príjem cca 1.190 eur mesačne, má v starostlivosti dve maloleté deti, ale je schopná dosahovať príjem 532 eur mesačne, z ktorého môže uhrádzať i potreby maloletej, na ktorých úhradu nepostačuje otcom platené výživné.

11. Pomery otca maloletej sa od ostatného rozhodnutia zmenili tak, že mu pribudla jedna vyživovacia povinnosť, a to k maloletému A. Z. Y., narodenému X.X.XXXX, ktorý je v osobnej starostlivosti otca,

navštevuje prvý stupeň základnej školy a jeho matka prispieva na jeho výživu sumou cca 20 eur mesačne k rukám otca. Otec má v starostlivosti aj maloletú K. Y., pričom matke bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne. Otec žije v rodinnom dome v jeho osobnom vlastníctve spolu s maloletým A. Z. a občasne K. Y., ktorá sa vzhľadom na svoj vek rozhoduje sama o tom, či sa zdržiava u otca alebo starých rodičov. Otec je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku aktuálne vo výške 220,30 eura. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. zo dňa 31.5.2017 nie je a nebol vedený ako uchádzač o zamestnanie. Je poberateľom prídavkov na dve maloleté deti (A. Z. a K. Y.) vo výške 47,04 eura. Otec maloletej je konateľom a spoločníkom vo viacerých obchodných spoločnostiach, z ktorej činnosti však nevykazuje žiaden príjem, keď tieto spoločnosti majú opakovane mínusový (stratový) výsledok hospodárenia (spoločnosť MŽ - M., s.r.o. do roku 2017, T. I. M., s.r.o., E. J., s.r.o.). Od 17.3.2018 je otec spoločníkom a konateľom aj spoločnosti K s.r.o., avšak opätovne z tejto činnosti neuvádza príjmy. Otec má výdavky na maloletú K. vo výške 195 eur a na maloletého A. Z. v sume 160 eur mesačne, platí daň z nehnuteľností 59 eur ročne, na maloletú S. platí mesačne výživné 50 eur, má výdavok na vodu a stočné 285,81 eura ročne. Len z vyššie uvedeného vyplývajú mesačné výdavky otca vo výške 433 eur mesačne, a to bez započítania ostatných nákladov na život samotného otca a bez úplných nákladov na bývanie. Je tak zrejmé, že jeho príjem vo výške celkom cca 340 eur - invalidný dôchodok 220 eur, prídavky na dve deti (47,04 eur), výživné na maloletú K. (50 eur) a suma 20 eur od matky A. Z. Y., nemôžu na úhradu uvedených výdavkov postačovať. Okrem toho maloletá S. pri jej výsluchu uviedla, že v lete boli na dovolenke v Chorvátsku, ktorú hradil otec, čo by však nebolo možné z príjmu, ktorý nepostačuje ani na úhradu základných výdavkov domácnosti otca. Súd tak neuveril tvrdeniam otca maloletej, že popri invalidnom dôchodku vo výške 220 eur nemá žiaden iný príjem. Otec v konaní argumentoval tým, že mu vypomáhajú finančne a materiálne jeho rodičia, avšak dôkaz o tejto skutočnosti sám nepredložil (okrem potvrdenia čl. 101, z ktorého však vyplýva, že otec sa rodičom podľa možností snaží financie vrátiť, pričom pri ním uvádzanom príjme, by priestor na splácanie požičaných peňazí nebol). Rodičia otca v rámci výsluchu odmietli uviesť ich aktuálny príjem, aj preto sa uvedené tvrdenia otca o finančnej podpore zo strany jeho rodičov javia ako nehodnoverné. Súd prvej inštancie mal preto za to, že otec má popri ním uvedenom príjme i iný príjem. Skutočnosť, že i napriek otcom vykazovanej strate z podnikania, má toto podnikanie pre otca ekonomický význam, je podľa súdu preukázané i tým, že v marci roku 2018 sa stal spoločníkom ďalšej obchodnej spoločnosti, čo by pri opakovanej dlhodobej ekonomickej nerentabilite jeho obchodných spoločností nerobil. Súd prvej inštancie v konaní nevykonal podrobnejšie dokazovanie preskúmaním účtovníctva spoločností otca, či ustanovením znalca na zisťovanie rozsahu, v akom má otec z jeho podnikania ekonomický prospech, ale vychádzal celkovo zo skutočnosti, že otec je popri invalidnom dôchodku schopný pracovať, a teda je schopný mať príjem najmenej vo výške minimálnej mzdy (cca 400,- eur v čistom). Ak by aj skutočný ekonomický prospech otca z podnikania bol nižší ako táto minimálna mzda, je namieste zanechať nevýnosné podnikanie a hľadať si zamestnanie, ktoré zabezpečí lepší príjem a možnosť lepšej životnej úrovne jeho detí. Otec uvádzal, že sa mu nepodarilo zamestnať kvôli jeho ochoreniam, čo preukazoval potvrdeniami a predložil tiež zdravotné správy ohľadne ním uvádzaného nepriaznivého zdravotného stavu. Podobne ako u matky, aj tu súd uvádza, že otcom predložené správy o neprijatí do zamestnania, nepovažuje, aj vzhľadom na dobu trvania tohto konania za dostačujúce na preukázanie, že otec z objektívnych dôvodov nepracuje. Súd poukazuje na to, že keby mal otec skutočný záujem sa zamestnať, bol by využil možnosť evidovania na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, čo sa však nestalo. Skutočnosť, že otcov zdravotný stav mu umožňuje vykonávať zárobkovú činnosť preukazujú i lekárske správy, ktoré uvádzajú, že „otec je schopný práce psychicky a fyzicky menej náročnej, bez nočných smien a nadčasov a nie v úkolovej práci“ s tým, že pracovná doba otca by nemala presiahnuť bežnú osemhodinovú dobu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil potenciálny príjem otca, z ktorého pri určení výživného na maloletú vychádzal, vo výške 670 eur (potenciálna minimálna mzda, invalidný dôchodok 220 eur a prídavky na dve deti). V porovnaní s pomermi otca v čase predchádzajúceho rozhodnutia sa tak tieto zmenili k horšiemu v tom smere, že má v starostlivosti dve maloleté deti a k lepšiemu čo do výšky jeho potenciálneho príjmu.

12. Vzhľadom na uvedenú zmenu pomerov najmä na strane maloletej, ale i rodičov, súd prvej inštancie zvýšil výživné otca na maloletú na sumu 80 eur, ktorú sumu považoval za primeranú vzhľadom na potenciálny príjem otca vo výške 670 eur, keď v súlade s judikatúrou má výživné na všetky maloleté deti rodiča predstavovať 20-25% jeho čistého príjmu, t.j. v tomto prípade sa má pohybovať v rozmedzí 134 - až 167,50 eura. Vzhľadom na vek maloletej S. súd považoval za primeranú úroveň 23% príjmu, t.j. cca 155 eur, z ktorej sumy 80 eur (t.j. viac ako polovicu) bude otec hradiť maloletej S., ktorej neposkytuje osobnú starostlivosť a stretáva sa s ňou len občasne a zostávajúcich 75 eur z uvedenej sumy zostane

pre potreby detí, ktoré má v osobnej starostlivosti a okrem finančnej formy im tak zabezpečuje výživu i formou osobnej starostlivosti. Súd zvýšil výživné na maloletú len na sumu 80 eur i pri vyčíslení výdavkov na maloletú na sumu 251 eur, keď prihliadal na príjmové možnosti otca a tiež na skutočnosť, že otec má v osobnej starostlivosti jej sestru K., ktorá je ešte skoro o tri roky staršia ako maloletá S.. Zvýšené výživné na maloletú by malo aspoň čiastočne pokryť najmä zvýšené výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom maloletej a potrebu doučovania. Zabezpečenie úhrady ostatných výdavkov maloletej bude na jej matke, ktorá musí vyvinúť potrebnú aktivitu pri hľadaní si zamestnania, čo danú úhradu výdavkov maloletej umožní. Zvýšené výživné tak považoval súd prvej inštancie najmä vzhľadom k možnostiam a schopnostiam matky, ako aj vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, s prihliadnutím k tomu, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, za primerané. Súd prvej inštancie pritom poukázal na skutočnosť, že zvýšenie výživného celkom o 30 eur predstavuje, rozpočítajúc ho na uplynulé roky, zvýšenie výživného na maloletú ročne len o necelé 3 eurá.

13. V dôsledku zvýšenia výživného odo dňa podania návrhu, súd prvej inštancie vyčíslil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 17.5.2017 do 30.6.2018, ktorý činí 404,50 eura (otec platil pravidelne 50 eur, výživné bolo zvýšené na 80 eur mesačne, čo predstavuje za mesiac máj 2017 alikvótnu časť nedoplatku vo výške 14,50 eura (30 eur / 31 dní x 15 dní) a 13 x 30 eur za mesiace jún 2017 až jún 2018). Súd z dôvodu vyššej sumy nedoplatku povolil otcovi splácať nedoplatok v splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

14. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (v ďalšom texte „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. O trovách štátu, ktoré ešte len vzniknú úhradou nákladov za podanie správy MUDr. S., rozhodne súd z dôvodu rýchlosti a hospodárnosti konania (čl. 12 CMP), po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle čl. 3 CMP v spojení s § 57 a 58 CMP.

15. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, majúc za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní predmetnú vec nesprávne posúdil. Uviedol, že zotráva na všetkých svojich tvrdeniach a dôkazoch, ktoré uviedol na pojednávaní pred súdom prvej inštancie. Poukázal na dohodu, uzavretú s matkou maloletej, že vzájomne nebudú požadovať zvýšenie výživného, pretože sa každý stará osobne o jedno maloleté dieťa. Uviedol, aké má výdavky na maloletú K., ktorú má v osobnej starostlivosti. Ďalej poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie posudzoval zmenu pomerov na strane maloletej S. a nebral do úvahy zmenu pomerov na strane maloletej K., o ktorú sa on osobne stará, pričom aj ona je staršia o 11 rokov, vyrástla na mladé dievča, čomu zodpovedá aj zvýšenie výdavkov na jej výživu, oblečenie a hygienu, Tieto skutočnosti súd prvej inštancie nebral do úvahy. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú S. zamietol.

16. Matka maloletej sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

17. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca vyjadril tak, že nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletej a od poslednej úpravy výživného pred 12 rokmi prišlo k zmene pomerov na strane dieťaťa, odporúča odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok prvej inštancie ako vec správny potvrdiť.

18. Otec v odvolacej replike uviedol, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné podľa požiadaviek matky, navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil.

19. Kolízny opatrovník v odvolacej duplike uviedol, že sa pridriavajú svojho vyjadrenia k odvolaniu.

20. Predmetom konania je zvýšenie výživného na maloleté dieťa na návrh matky maloletej. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil výživné, ktoré je otec povinný platiť na maloletú, zo sumy 49,79 eura na sumu 80 eur mesačne od 17.5.2017 a povolil mu zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom v sume 404,50 eura v mesačných splátkach po 10 eur.

21. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Civilný sporový poriadok, v ďalšom texte „CSP“) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods.

1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65, 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné.

22. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite, logicky aj presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré ako správne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia a za účelom vysporiadania sa s odvolacími námietkami otca, uvádza nasledovné:

24. Otec maloletej vo svojom odvolaní poukázal na dohodu, uzavretú s matkou maloletej, v zmysle ktorej si vzájomne nebudú požadovať zvýšenie výživného na maloleté S. a K.. V ďalšom namietal, že súd prvej inštancie posudzoval zmenu pomerov na strane maloletej S. a nebral do úvahy zmenu pomerov na strane maloletej K., o ktorú sa otec osobne stará.

25. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

26. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

27. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti a schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

28. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dôsledne zaoberal skutočnosťami potrebnými pre zistenie súčasných pomerov maloletej S. a jej rodičov a následne porovnaním týchto pomerov so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase rozhodovania Okresného súdu Čadca (rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8C/194/2005-35 zo dňa 18.5.2006). V konaní bolo nesporne preukázané, že na strane maloletej došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, pretože od poslednej úpravy, kedy maloletá mala jeden rok, uplynulo viac ako 12 rokov, počas ktorých sa stala žiačkou základnej školy, v súvislosti s čím možno jednoznačne konštatovať nárast nákladov na výživu maloletej a pribudli aj také výdavky, ktoré v čase posledného rozhodovania súdu nebolo potrebné vynaložiť. Už samotná skutočnosť, že dieťa je staršie o 12 rokov, je v zmysle ustálenej súdnej praxe považovaná za podstatnú zmenu pomerov, pretože bezpochyby znamená zvýšenie bežných výdavkov na jeho výživu ako sú strava, ošatenie, obuv, hygiena, kultúrne záujmy. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie dôsledne zisťoval nielen odôvodnené potreby maloletej ale aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Vychádzajúc z okolností zistených dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie je aj odvolací súd toho názoru, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo na strane k takej zmene pomerov, ktorú je potrebné premietnuť do výšky výživného.

29. Dôvody odvolania otca vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď neprihliadol na dohodu otca, na ktorú sa tento odvolával a v zmysle ktorej sa s matkou maloletej dohodli, že si vzájomne nebudú požadovať zvýšenie výživného na maloleté deti (z ktorých každý z rodičov má jednu maloletú dcéru v osobnej starostlivosti). Dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (teda aj taká dohoda, na ktorú sa odvoláva otec maloletej) je právne významná (a vykonateľná) len ak ju súd schválil. V preskúmvanej veci sa nejednalo o dohodu rodičov, ktorá by bola schválená súdom, súd prvej inštancie preto správne na takúto otcom tvrdenú dohodu neprihliadol. Odvolací súd nesúhlasí ani s odvolacou námietkou otca, že súd prvej inštancie nechal pri svojom rozhodovaní do úvahy skutočnosť, že sa osobne stará o maloletú K., na strane ktorej tiež prišlo k významnej zmene pomerov od ostatného rozhodnutia o jej výživnom. Naopak, súd prvej inštancie vzal do úvahy jednak osobnú starostlivosť otca o maloletú K., jednak osobnú starostlivosť o maloletého A.

Z. Y., nar. X.X.XXXX, pričom sa vo svojom rozhodnutí náležite vysporiadal aj so zmenou pomerov na strane otca v súvislosti so starostlivosťou o týchto maloletých.

30. Záverom odvolací súd konštatuje, že suma zvýšeného výživného je primeraná odôvodneným potrebám maloletej ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Odvolacie námietky otca vyhodnotil ako nedôvodné, preto použitím § 387 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

32. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).